

Gemeenten

Bunnik

-

Houten

-

Utrechtse
Heuvelrug

-

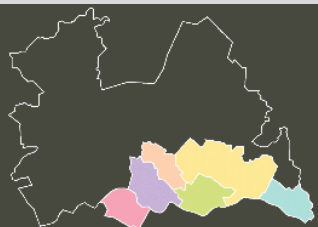
Rhenen

-

Vianen

-

Wijk bij
Duurstede

Jaarbericht 2017 van het Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht

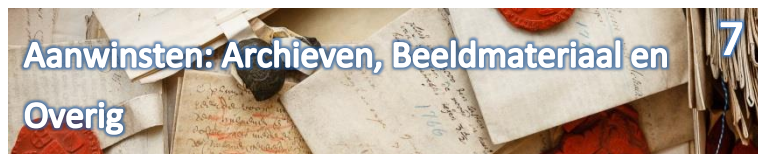
Het RHCZOU in 2017: Inleiding

3

De collectie online: Archieven, Beeldmateriaal, kranten en boeken

5

Aanwinsten: Archieven, Beeldmateriaal en Overig

7

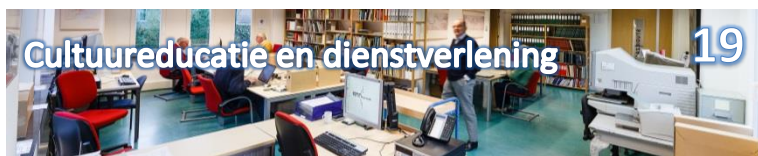
Collectiebeheer en –behoud: Inventarisatie Depotbeheer en Restauratie

13

Inspectie en e-Depot

17

Cultuureducatie en dienstverlening

19

Kerncijfers, bestuur, medewerkers en vrijwilligers

22

Colofon:

Digitale publicatie van het Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht te Wijk bij Duurstede

Tekst: Ria van der Eerden-Vonk met medewerking van Hein Merkelbach en Herman Postema
Vormgeving: Winfried Leeman

De meeste foto's in dit jaarbericht zijn gemaakt door Hans Dirksen en Winfried Leeman. Daarnaast zijn er afbeeldingen van: Ria van der Eerden, Jan Everdij, Hoogduin Papierrestauratoren, Edwin Stoop en Anja Veenbrink

Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht
Karel de Grotestraat 30
3962 CL Wijk bij Duurstede
info@rhczuidoostutrecht.nl
www.rhczuidoostutrecht.nl/

Inleiding

Het RHC Zuidoost Utrecht is een overheidsorganisatie waarbij zes gemeenten in het zuidoosten van de provincie Utrecht samenwerken op het gebied van het historisch archief. Sinds 1 januari 2016 is sprake van een bedrijfsvoeringsorganisatie met één bestuur van burgemeesters en wethouders uit de deelnemende gemeenten. Bestuursvoorzitter Frits Naafs werd in september 2017 na bijna twaalf jaar opgevolgd door Tjapko Poppens.

We voeren de Archiefwet 1995 uit en functioneren in toenemende mate als kennis- en informatiecentrum voor de cultuurhistorie van de regio. Het RHC is er voor iedereen die voor recht en bewijs, onderwijs, onderzoek of cultuurbeleving gebruik wil maken van zijn collectie en diensten. Digitalisering speelt daarbij een steeds grotere rol.

De vindbaarheid van de collectie van het RHC verbeterde in 2017 aanzienlijk door de overstap naar de landelijke website www.archieven.nl voor wat betreft de toegangen.

Ook kon het grootste deel van de aanwezige informatie op niet-papieren dragers, zoals videobanden, digitaal en duurzaam worden geconserveerd. Het aantal archieven en collecties dat nog niet goed voor bezoekers toegankelijk is, daalde tot onder de 10%.

De aanpak om tot een e-depot te komen, een voorziening voor het duurzaam beheer van digitaal archief, leverde onvoldoende resultaat op. Daarom is besloten tot een koerswijziging. De gemeenten en het RHC zullen eerst hun informatiehuishouding laten onderzoeken en planmatig op orde brengen. Daarmee is veel tijd en geld gemoeid, maar wordt de belangrijkste voorwaarde vervuld voor een goed werkend e-depot vanaf 2020-2021.

Doorzoek de gehele collectie

RHC Zuidoost Utrecht

of wilt u uitgebreid zoeken? ►

Fotocollectie

Collectie Personen Kranten Afbeeldingen Archiefvormers Erfgoedgids

Code Titel

2510	Streekarchivaat Lamps Aa en
1529	Zuivelboeren De Zomerbloem
1530	Zuivelboeren De Eendracht in G
1271	Coöperatieve belevingsvulker
1273	Hero Consensen Breda, 1914 -
1272	Hero Heiderland, 1914 -
1274	Tomado, 1923 - 1982
1277	Exploitatie Maatschappij Korm
1276	Van Driel, soeverein Co (Dri
1278	Recycling Terminal Moerdijk

Sinds maart 2017 is met de medewerkers, vrijwilligers, bestuurders, bezoekers en erfgoedpartners gesproken over de toekomstvisie van het RHC. In 2019 moet er een nieuw algemeen beleidsplan liggen, als opvolger van dat voor de jaren 2013-2018. Als startnotitie verscheen het stuk [Bouwstenen](#) voor de discussie over een toekomstbestendig RHC Zuidoost Utrecht.

In oktober 2017 werd met een [film](#) en tentoonstelling een punt gezet achter het vijftien jaar durende herstel van de in 2002 door de archiefcalamiteit zwaar beschadigde collectie. Verheugd kon worden geconcludeerd dat uiteindelijk maar één procent van de informatie verloren is gegaan door deze grootste archieframp uit de naoorlogse geschiedenis van Nederland.

Veel van de in 2017 behaalde resultaten waren zonder de inspanningen van onze ruim dertig vrijwilligers onmogelijk geweest. Dit temeer omdat drie van de acht personeelsleden in 2017 langdurig ziek waren.

¹ Vrijwilliger Tiny de Rooy wordt door archivaris Ria van der Eerden in het zonnetje gezet

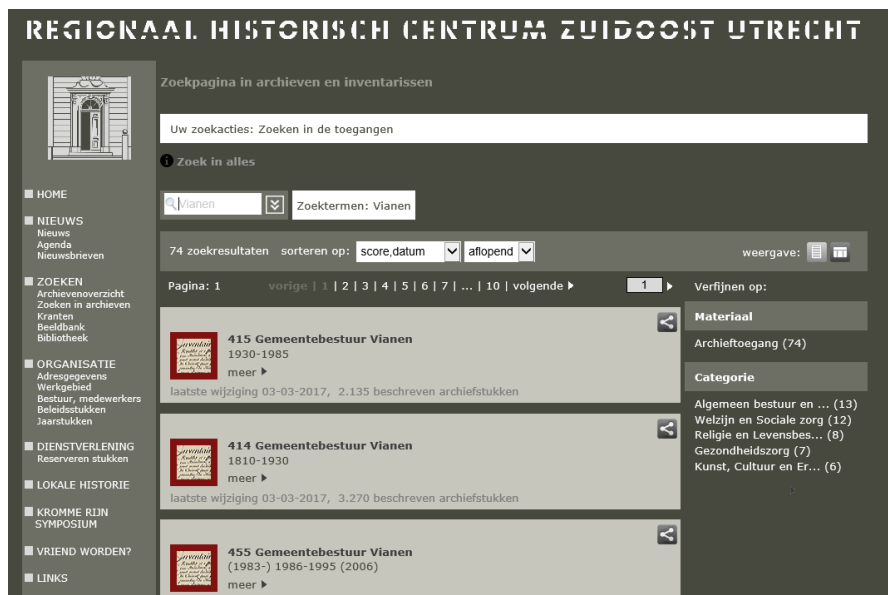

² Een geschilderd 18de-eeuws portret van een onbekende regent, in 2017 verkregen uit de nalatenschap Van Nijendaal

De collectie online

- Archieven

Bijna alle beschikbare 451 toegangen (plaatsingslijsten en inventarissen) op de 496 archieven en collecties van het RHC worden sinds de zomer van 2017 niet alleen op [onze eigen website](#) gepubliceerd maar ook op de

landelijke website www.archieven.nl. Daarmee is een grote stap voorwaarts gezet in de vindbaarheid van onze collectie voor gebruikers. Als in de eerste helft van 2018 ook de toegangen op de bouwvergunningen worden toegevoegd, is de ingrijpende en tijdrovende overgang naar archieven.nl en het daarmee verbonden computerprogramma MAIS-Flexis met succes afgerond.

Er kwamen vorig jaar 37 nieuwe toegangen en vier fors gewijzigde toegangen online beschikbaar.

Daarnaast verschenen maar liefst 145 nieuwe nadere toegangen (indexen, regesten en transcripties), een enkele keer vergezeld van scans van de originele documenten. Het betrof onder meer de middeleeuwse [charters van Rhenen](#), die nu vrijwel allemaal zijn getranscribeerd, de

[bevolkingsregisters](#) van Houten, Schalkwijk en Tull en 't Waal uit 1860-1890, twee kadastrale registers van Doorn uit 1832-1863 en enkele 17de- en 18de-eeuwse stukken over de gilden, buurt- en broederschappen uit het oudste Wijkse bestuursarchief.

- Beeldmateriaal, kranten, boeken

Aan de [beeldbank](#) werden 4.770 foto's en prentbriefkaarten toegevoegd, waardoor het totaal eind 2017 op 17.780 digitaal voor iedereen toegankelijke afbeeldingen stond. Op Amerongen na, staat van alle negentien plaatsen die onder het RHC vallen nu beeldmateriaal online.

³ Het oudste Rhenense charter uit 1337 waarvan de transcriptie online is gezet

In juni 2017 konden de [kranten van Vianen](#) en omgeving uit de jaren 1855-2013 eindelijk op de website worden gepubliceerd. Veel belangstelling was er voor een workshop in Vianen over het zoeken in deze digitale kranten.

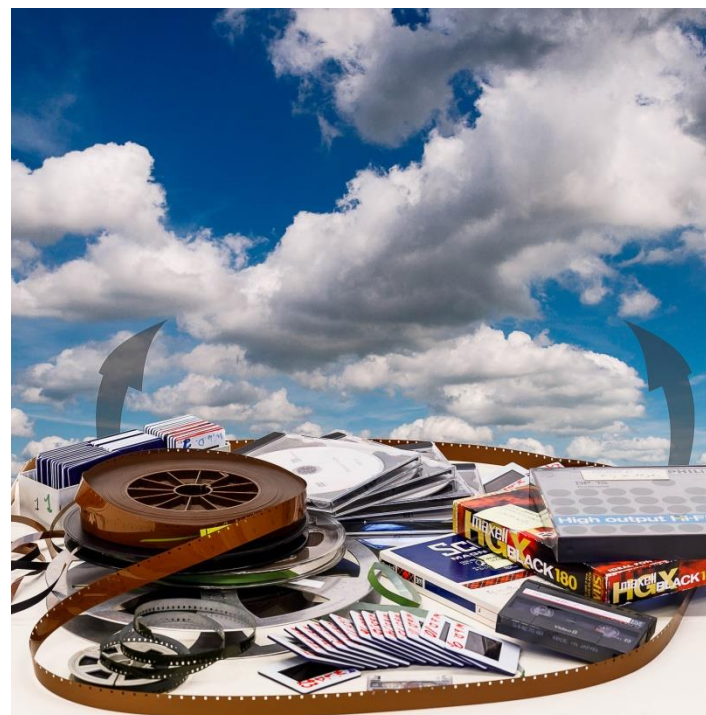
Aan de vanaf eind 2016 via de website raadpleegbare digitale [bibliotheekcatalogus](#) konden ruim 2.500 titelbeschrijvingen worden toegevoegd, zodat de teller een jaar later op 6.820 stond.

⁴ Stagiair Lucas Oosterwijk selecteert dia's van Houten die gescand kunnen worden

- Overig

Op basis van een plan van aanpak is in 2017 het grootste deel van de kwetsbare niet-papieren informatiedragers in de collectie van het RHC, waaronder het nodige aan bewegend beeldmateriaal, gesaneerd, digitaal omgezet naar een standaardformaat en duurzaam opgeslagen. In 2018 hopen we enkele interessante films op onze website te kunnen vertonen.

Samen met de gemeente Wijk bij Duurstede is het digitaliseren en vervangen van de bouwvergunningen uit Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede vanaf 1875 voorbereid en grotendeels uitgevoerd.

⁵ Allerlei soorten niet-papieren informatiedragers zijn geconverteerd voor duurzame opslag in de cloud

Aanwinsten

- Archieven

Het RHC Zuidoost Utrecht verwerft interessante archieven en collecties om ze aan het publiek ter beschikking te stellen. In 2017 werd 41 meter aan overwegend particuliere stukken geacquireerd. De geplande overbrenging van enkele gemeentelijke bouwvergunningbestanden werd uitgesteld.

Er kwamen tien nieuwe archieven en collecties bij, waaronder dat van het metaalbedrijf Nekofa in Vianen (1956-2011), de Willem van Abcoude Stichting uit Wijk bij Duurstede (1981-2014), de Stichting Valkenheide in Maarsbergen (1912-1999), de afdeling Rhenen, Elst en Achterberg van de Partij van de Arbeid (1946-2017) en dat van de afdeling Langbroek-Cothen van het Groene Kruis (1914-ca. 2000).

Daarnaast ging het om aanvullingen op 21 al aanwezige bestanden. Het belangrijkste waren de aanvullingen op drie Nederlands Hervormde kerkarchieven uit Rhenen (1952-2007), Vianen (ca. 1999-2009) en 't Waal-Honswijk (1800-1962), de stukken die in het archief van de tabaksfirma G.P.J. Versteegh uit Amerongen (1818-1933) konden worden

⁶ Projectleider archieven Herman Postema is in Museum Valkenheide in Maarsbergen bezig met het uitzoeken van het archief van de Stichting Valkenheide c.a.; links een beschadigde groepsfoto daaruit

ondergebracht, en het archief van de smederij-machinefabriek Aberson te Olst (1869-1984) als onderdeel van de Collectie van de Stichting Historie Grofkeramiek. Ook konden weer veel interessante losse stukken over de hele regio aan de Collectie Losse Aanwinsten worden toegevoegd.

- Beeldmateriaal

De collectie beeldmateriaal van het RHC Zuidoost Utrecht bevat zowel fysieke als digitale afbeeldingen en zowel stilstaand als bewegend beeld. Het geheel is zoveel mogelijk verdeeld over Topografisch-Historische Atlassen per plaats of gemeente.

In 2017 werden ruim 2800 beelden over en uit de hele regio verworven. Vooral foto's en negatieven, maar ook prentbriefkaarten, dia's, topografische kaarten, tekeningen, affiches, kalenders, films en zelfs twee schilderijen. Het meest bijzonder waren de ca. 350 dia's en negatieven door Jan Everdij van Wijk bij Duurstede uit de jaren 1965-1970 en de schenking door Museum Flehite in Amersfoort van ca. 250 prentbriefkaarten.

In opdracht van het RHC werden door Hans Dirksen en Winfried Leeman foto's gemaakt van eigen publieksactiviteiten zoals de bijeenkomst 'Verdronken archief herrezen', maar ook van onder meer de dodenherdenking en restauratie van de villa Mariënhove in Wijk bij Duurstede.

⁷ Bestuurslid Rob Vermeulen van de Stichting Historie Grofkeramiek bij de overdracht van het Abersonarchief

8

⁸ Matheus Vizee, hoofd van de buitendienst van de gemeente Wijk bij Duurstede, op een van de door Jan Everdij gemaakte dia's uit de jaren 1965-1970

9

⁹ Bij de door Jan Everdij geschonken Wijkse afbeeldingen is ook een aantal van het woonwagenkamp pal achter de walmuur uit 1967

- Overig

Aan de bibliotheek- en documentatiecollecties werden door schenking en aankoop zo'n 150 nieuwe items toegevoegd. Daarbij waren tien publicaties van de 19de-eeuwse Driebergse lekenprediker [Wulfert Floor](#).

10

11

¹⁰ Eind 2017 werd de natuurstenen buitengevel van de archiefbewaarpplaats van het RHC grondig schoongemaakt

¹¹ In de nalatenschap Van Nijendaal zat ook een olieverfschilderij door Jan Roelof van Nijendaal van Kasteel Duurstede uit 1951

12

13

14

Drie van de in 2017 door Winfried Leeman voor het RHC gemaakte foto's:

¹² Zicht op de Cuneratoren te Rhenen vanaf de uiterwaarden bij Elst

¹³ Moersbergselaan 13, Doorn, gezien vanaf de Gooyerdijk

¹⁴ Het Verdrongen bos, Tull en 't Waal

15

¹⁵ Foto van Fort Vechten in Bunnik, in 2017 gemaakt en verworven

Collectiebeheer en -behoud

- Inventarisatie

In 2017 werd het 75 meter grote [bestuursarchief](#) van de voormalige gemeente Leersum uit de jaren 1934-2005 volledig hernummerd en werd de inventaris ingrijpend gecorrigeerd. Zes kleine Wijkse overheidsarchieffjes, waaronder dat van de politie en van de gasfabriek, werden voor het eerst geïnventariseerd.

16

Wat de particuliere archieven betreft, kwamen nieuwe toegangen gereed op drie grote archieven: dat van de [Nederlands Hervormde Gemeente](#) Rhenen (1628-2008), de [Nederlands Hervormde Gemeente](#) Doorn (1674-2008) en de [Kruisverenigingen](#) Driebergen-Rijsenburg en Doorn (1905-1979). De eerste twee inventarissen werden feestelijk gepresenteerd op bijeenkomsten in Rhenen en Doorn. Bovendien werden op 31 andere

¹⁶ Vrijwilliger Ad van Bommel inventariseert op de studiezaal de aanvulling op het familiearchief De Wijkerslooth

archieffjes en collecties substantiële aanvullingen verwerkt en nieuwe toegangen gemaakt, zoals op de [Collectie Losse Aanwinsten](#) (1378-2016), de [Stichting Zwembad Wijk bij Duurstede](#) (1933-1990), het archief van de [Familie De Wijkerslooth de Weerdesteyn](#) (1418-1939), de Oranjevereniging Doorn (1938-1996) en de [Collectie Wim Harzing](#) (1898-1978).

Op 145 inventarisnummers uit dertien archieven werden door vrijwilligers nadere toegangen in de vorm van een volledige transcriptie of een regest gemaakt. Van grote waarde is ook de voltooiing en overdracht door Marcel Kemp van zijn omvangrijke database van [regesten](#) op bronnen vóór 1600 uit het Kromme-Rijng gebied. In februari 2018 zal deze bronbewerking, als onderdeel van de nieuwe Collectie Digitale Bronnen van het RHC, feestelijk worden gepresenteerd.

17

Ongeveer 2.700 foto's, prentbriefkaarten, negatieven en dia's uit Bunnik, Driebergen, Houten, Maarn, Vianen en Wijk bij Duurstede werden beschreven voor de beeldbank, maar nog niet gedigitaliseerd of gepubliceerd. Bovendien kon bijna de helft van de omvangrijke Rhenense negatievencollectie van Cord Otting uit de jaren 1968-2004 worden geselecteerd, zodat deze negatieven kunnen worden gedigitaliseerd en beschreven. Voor de Topografisch-Historische Atlassen (THA's) Bunnik en Vianen werden nog ordenings- en materiële werkzaamheden verricht. Er is een opzet bedacht voor de ontsluiting op twee niveau's van de dertien THA's, waarna eind 2017 werd begonnen met de THA Amerongen. De vrijwilligers spelen bij deze activiteiten een onmisbare rol.

¹⁷ Onderzoeker Marcel Kemp zorgde zelf voor het op de computer invoeren van zijn meer dan 100.000 handgeschreven fiches met genealogische bronnen

Dat geldt ook voor de digitale catalogus van de [bibliotheek](#) van het RHC (zie: De collectie online). Bovendien zijn alle seriewerken beschreven en is de fysieke plaatsing verbeterd. Aanwinsten worden zoveel mogelijk verwerkt.

18

¹⁸ Vrijwilliger Tom Koch bij het beschrijven van een boek uit de bibliotheek van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, die bij het RHC berust

19

- Depotbeheer

In de archiefbewaarpplaats in Wijk bij Duurstede bevindt zich ruim vier strekkende kilometer aan collectie. De bezettingsgraad steeg licht van 73 tot 74%. Ongeveer een kwart van de totale capaciteit van 5.755 meter planklengte is nog vrij. In de [Verkennde Notitie](#) over de depotcapaciteit uit maart 2016 worden de mogelijke ontwikkelingen en oplossingen voor de komende tien jaar wat betreft het dreigende tekort aan depotruimte beschreven. Daarbij spelen de gevolgen van de gemeentelijke herindeling van Vianen een grote rol. Vanaf eind 2016 tot eind 2018 wordt een deel van de ruimte onderverhuurd aan het RHC Rijnstreek en Lopikerwaard.

¹⁹ De plaatsing van de bibliotheek in het parterredepot werd in 2017 sterk verbeterd

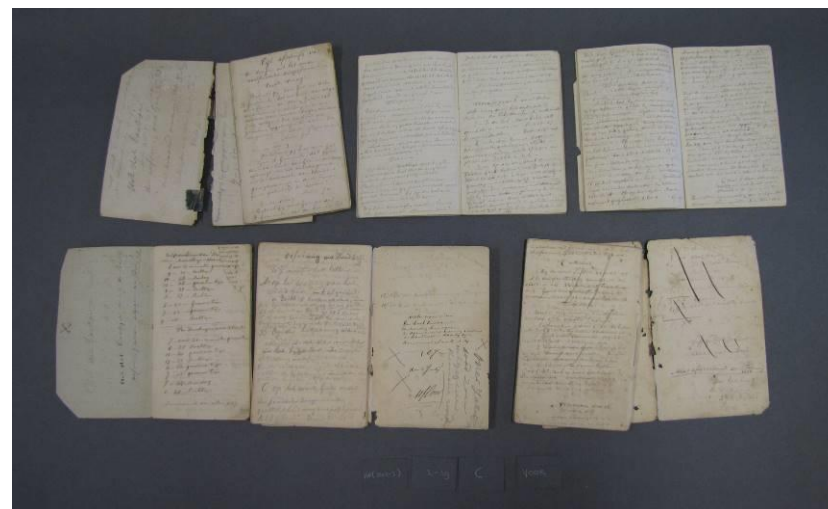
- Restauratie

Nadat eind 2016 de restauratie van de bij de archiefcalamiteit in oktober 2002 beschadigde stukken was afgerond, kon in 2017 de eindbalans in inhoudelijke en financiële zin van dit grootste project uit de geschiedenis van de archiefdienst worden opgemaakt. Dat gebeurde in verslagen aan het bestuur, de gemeenten en de provincie, maar vooral in de vorm van een [film](#) en een tentoonstelling over de 'Wijkse archieframp'.

20

²⁰ Op vrijdag 13 oktober 2017 werd in het Wijkse gemeentehuis een tentoonstelling geopend over het jarenlange herstel van de collectie na de archiefcalamiteit van 2002

21

22

^{21 - 22} Tot de in 2002 beschadigde (boven) en gerestaureerde (onder) stukken, behoorden ook deze bijzondere schriftjes met aantekeningen en preken van Wulfert Floor uit Driebergen

CHEMINS DE FER DE L'ETAT — Staatsspoorwegen	
1 ^e classe klas	N ^o 2,748 Prix (Prijs) Fr. 800.-
	
ABONNEMENT	
Un an Een jaar	du (van) 1 ^{er} septembre 1887 au (tot) 31 août 1888
délivré à afgegeven aan	M ^r C. de Wijkerslooth
Valable sur les parcours suivants : Geldig op de navermelde banen :	
TOUT LE RÉSEAU DE L'ÉTAT ET DE TERMONDE A ST-NICOLAS. AL DE STAATSSPOORWEGEN EN DENDERMONDE ST-NIKOLAAS.	
Pour l'Ingénieur en chef Directeur de l'Exploitation. Voor den Hoofd-Ingénieur Bestuurder der Exploitatie : LE <i>Chef de bureau</i> DÉLÉGUÉ. 	
Cette carte, qui est exclusivement personnelle, doit être représentée à toute réquisition des agents du chemin de fer. Elle doit être remise au plus tard le lendemain de l'expiration de l'abonnement au Chef de la station où elle a été délivrée ou de toute autre station de l'Etat, à défaut de quoi la garantie déposée par l'abonné est irrévocablement acquise de plein droit à l'Administration. Deze kaart, die gansch persoonlijk is, moet bij elk verzoek der spoorwegbedienden vertoond worden. Ten laatste, daags na den vervaldag van het abonnement, moet zij den Overste van de statie waar zij uitgegeven werd, of van elk andere staatsstatie, terugbezorgd worden; zoo niet, blijft de waarborg door den abonnee gestort, onwederroepelijk aan het Bestuur.	
N ^o 2,748 Station de débit { <i>Belles (Midi)</i> Statie van afgifte { <i>Bel (Zuid)</i>	
	
ABONNEMENT VALABLE JUSQU'AU 31 AOÛT 88	
SIGNATURE DU TITULAIRE, Handteeken van den abonnee. <i>C. de Wijkerslooth</i>	

²³ Een Belgisch treinabonnement uit 1887-1888 van C.C.A. baron de Wijkerslooth de Weerdesteyn uit het familiearchief

Inspectie en e-Depot

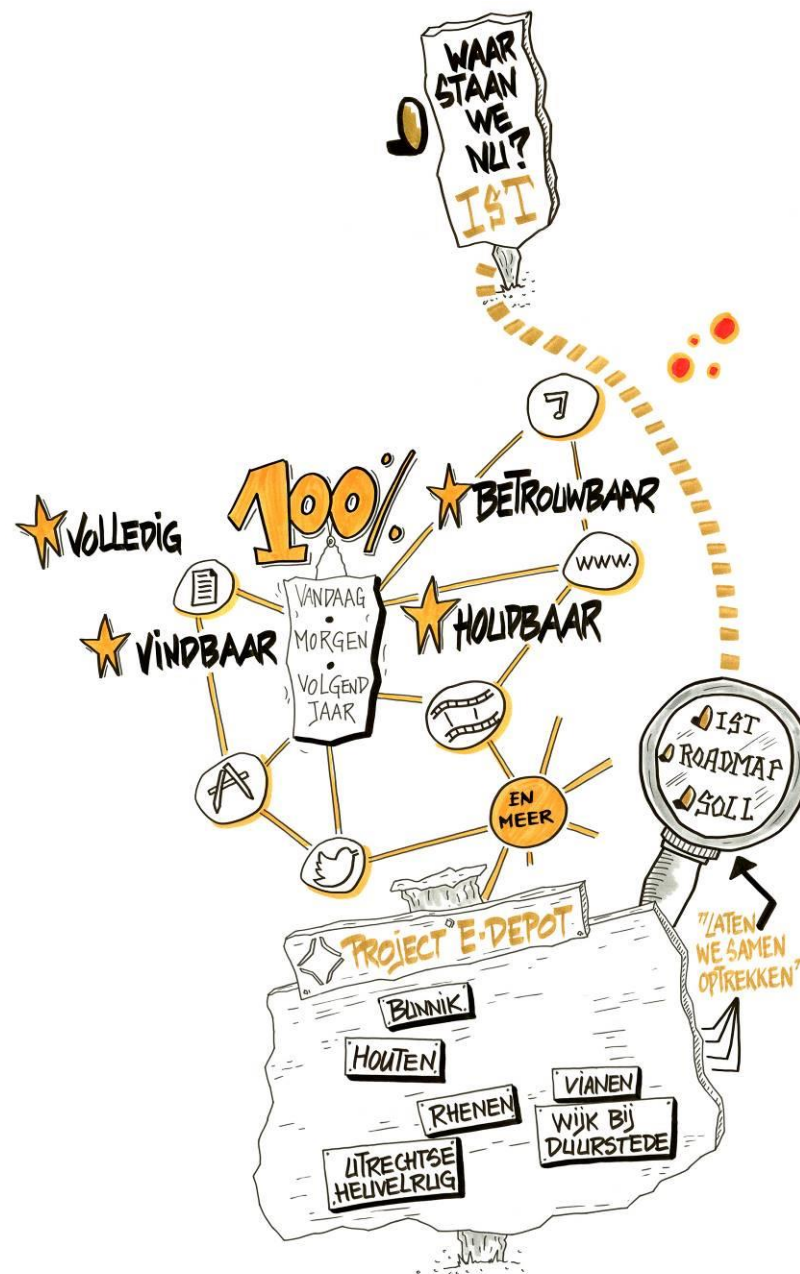
Als toezichthouder op het informatiebeheer in de zes deelnemende gemeenten speelt het RHC een belangrijke rol bij de inrichting van de nieuwe digitale werkomgeving. Hierdoor is de adviesrol van de archiefinspectie sterk toegenomen. Door ziekte lukte het niet om in 2017 alle geplande activiteiten uit te voeren.

Samen met de gemeenten zijn zes zogenaamde KPI (Kritische Prestatie Indicatoren)-audits uitgevoerd. De rapportages, gebaseerd op de Archiefwet 1995, ondersteunen de gemeenteraad bij het controleren van de taakuitvoering door het college en bieden de provincie de nodige informatie bij de uitoefening van het interbestuurlijk toezicht op grond van de Wet Revitalisering generiek toezicht. Met de KPI-rapportage is ook het verslag van de gemeentearchivaris aan het college toegestuurd.

Er is onderzoek gedaan naar de zogenaamde Verbonden Partijen waaraan de gemeenten deelnemen. Voor Houten was dit aanleiding tot een aspect-inspectie. Helaas kon die niet worden afgerond. Wel kon een overzicht worden gemaakt van de aandachtspunten waarmee gemeenten de regierol op de informatiehuishouding bij de Verbonden Partijen op zich kunnen nemen.

In drie gemeenten, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug en Vianen, is geadviseerd over het Handboek Vervanging. Het vervangen van papieren documenten door scans vormt een belangrijk onderdeel in het werk- en archiveringsproces in een zaakstelsel. In Wijk bij Duurstede is geadviseerd over het Handboek Vervanging voor de Stichting Binding.

In het kader van de fusie tussen Leerdam, Vianen en Zederik, die in 2019 bestuurlijk haar beslag zal krijgen in de gemeente Vijfheerenlanden, is het RHC betrokken bij de inrichting van het informatiebeheer, het adviseren

over de bewerking van de papieren archiefbestanden en de wettelijke overbrenging van de oude archieven.

In Wijk bij Duurstede hebben de gemeente en het RHC samen het project digitalisering bouwvergunningen Wijk bij Duurstede, Cothen en Langbroek 1935-2016 grotendeels afgerond. Dit project is uitgevoerd op basis van vervanging, wat inhoudt dat de papieren bouwdoossiers op een zeker moment vernietigd worden en de scans de status krijgen van originelen.

Van alle zes gemeenten zijn in 2017 vernietigingsvoorstellen beoordeeld.

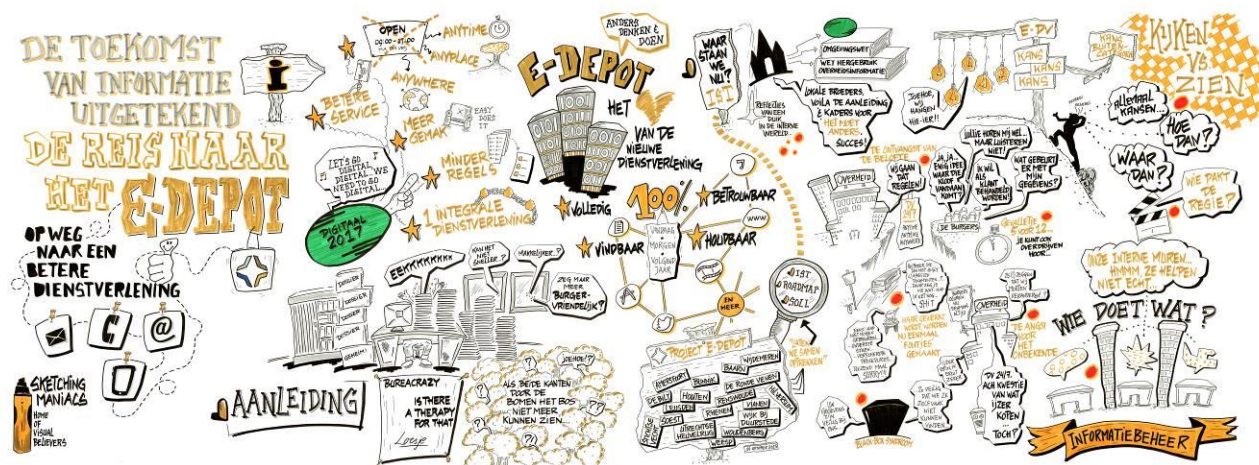
Samen met Archief Eemland, Vecht en Venen en Gooi en Vechtstreek werden in 2017 twee kennismiddagen voor gemeentelijke medewerkers Documentaire Informatie Voorziening georganiseerd. De behandelde onderwerpen waren Verbonden Partijen en het Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale overheden (KIDO). Daarnaast werd door de archiefinspecteurs gezamenlijk een Handreiking digitalisering bouwvergunningen opgesteld en verspreid.

- E-depot

De onderzoeksfase van het regionale project e-depot van vier RHC's is in maart 2017 afgesloten met een [eindrapport](#). Een voor april geplande slotbijeenkomst met de gemeenten verviel door gebrek aan belangstelling. Een vervolgfase komt er niet.

In de aprilvergadering heeft het bestuur de regierol bij het voorbereiden van de aansluiting op een e-depot in beginsel belegd bij het RHC. Dit besluit was de aanleiding om bij de gemeenten onderzoek te laten doen naar de inrichting van de informatiehuishouding en het informatiebeheer op dit moment. De onderzoeken, op basis van KIDO, worden in 2018

uitgevoerd door een externe deskundige. Het doel ervan is inzicht verkrijgen in de mate waarop de informatiehuishouding (analoog en digitaal) op orde is. Daarnaast worden in de rapportages op tactisch, strategisch en operationeel niveau adviezen gegeven welke stappen nodig zijn om verantwoord digitaal te archiveren. De stappen vormen tezamen een stappenplan dat de gemeenten de komende jaren nader moeten uitwerken en uitvoeren als voorbereiding op een e-depot.

24

²⁴ Deel van de 'roadmap' die is gemaakt voor het regionale e-depotproject van vier Utrechtse archiefdiensten, dat in 2017 werd afgesloten

Cultuureducatie en dienstverlening

Om de drempel voor het gebruik van de rijke collectie van het RHC te verlagen en de lokale en regionale cultuurhistorie door zoveel mogelijk mensen te laten beleven, wordt projectmatig samengewerkt met andere erfgoedorganisaties, zoals historische verenigingen, musea en comités Open Monumentendag. De [Vriendenstichting](#) van het RHC vormt daarbij een onmisbare partner.

2017 stond vooral in het teken van de terugblik op de archiefcalamiteit in 2002 en het herstel van de collectie in de vijftien jaar daarna. Zo'n 140 genodigden woonden op vrijdag 13 oktober de bijeenkomst 'Verdronken archief herrezen' in Wijk bij Duurstede bij en keken voor het eerst naar de [film](#) en tentoonstelling 'De Wijkse archieframp'. Op zondag 5 november was de 40 minuten durende documentaire voor iedereen gratis in Theater Calypso in Wijk bij Duurstede te zien. Tot maart 2018 maken de film en de expositie een rondje langs vijf gemeentehuizen en openbare bibliotheken, zodat zoveel mogelijk mensen ze kunnen bekijken. In de media was veel belangstelling voor deze publieke afsluiting van de archieframp.

25

26

Op verschillende wijzen werd een vervolg gegeven aan het inspirerende Kromme Rijnsymposium dat eind 2016 in Odijk plaatsvond. Samen met de inleiders wordt gewerkt aan een nieuw boek over het Kromme Rijngebied in de middeleeuwen, dat in het herdenkingsjaar 2022 klaar moet zijn. Een verslag van het symposium verscheen in juni 2017 als dubbelnummer van het tijdschrift van de Historische Kring 'Tussen Rijn en Lek' en in oktober woonden 21 belangstellenden een workshop over veldnamen bij, waarna negen mensen

^{25 - 26} Oud-burgemeester Guus Swillens brengt op 13 oktober 2017, samen met de gewezen provinciaal archiefinspecteur Noor Erkelens en de huidige inspecteur Irmgard Broos, twee na de waterschade gerestaureerde stukken naar een vitrine bij de tentoonstelling in de hal van het Wijkse gemeentehuis

daadwerkelijk aan de slag gingen met het in kaart brengen van de oude veldnamen in dit gebied.

27

Samen met Loek Caspers werd de heruitgave in 2018 van haar eerste publicatie over Langbroek in de Tweede Wereldoorlog voorbereid, het RHC nam deel aan de Brocante en Dag van het Kasteel op Duurstede, verzorgde lezingen in de Cunerakerk in Rhenen, de Open Hof in Doorn, op Open Monumentendag in de villa Mariënhove in Wijk bij Duurstede en voor de vrijwilligers van de Wijkse VVV.

Dienstverlening

Voor het eerst werd meegedaan aan de landelijke, tweejaarlijkse Kwaliteitsmonitor Dienstverlening onder archiefdiensten. 46 respondenten vulden de vragenlijst over het bezoek aan het archief, de

website en de contacten in. Met een rapportcijfer van 8 scoorde het RHC Zuidoost Utrecht net boven het gemiddelde van alle 34 deelnemende instellingen in 2017. Een mooi resultaat.

De studiezaal is zes dagen per week open voor bezoekers. Zonder afspraak, behalve op de maandag en dinsdag voor welke dagen via de website archiefstukken kunnen worden gereserveerd. In totaal waren er 994 bezoeken aan de studiezaal in 2017, 60 meer dan in de twee voorgaande jaren. De donderdag werd veruit het drukst bezocht, terwijl de vrijdag, woensdag en zaterdag elkaar niet veel ontlieden.

De vijf meest geraadpleegde archieven op de studiezaal waren: de Wijkse bestuursarchieven uit de jaren 1852-1970, de notariële archieven uit de hele regio tot 1896, het bestuursarchief Houten uit 1811-1961, het gerechtsarchief van Vianen uit 1538-1811 en het Rhenense bestuursarchief uit de periode 1337-1851. Driehonderd bezoekers raadpleegden in totaal 4.615 stukken op de studiezaal en het RHC leende 785 stukken uit aan de gemeenten en aan derden.

De ambitie van het RHC om zich steeds meer te ontwikkelen tot een historisch kennis- en informatiecentrum voor de regio, komt tot uiting in vele vragen per e-mail en telefoon. Naast talloze korte verzoeken om informatie werden in 2017 zo'n 30 substantiële verzoeken behandeld.

²⁷ Enkele deelnemers aan de workshop veldnamen wisselen gegevens uit

De website werd 551.597 maal bezocht, ruim 60% meer dan in 2016 met 337.085 bezoeken. Hiervan kwam bijna een kwart via de landelijke site www.archieven.nl en 2% via Google. Opvallend hoog met 95.460 hits was het bezoek aan de eind 2016 online gegane bibliotheek.

Vanaf begin 2016 is begonnen met wekelijkse berichten met foto's op [Facebook](https://www.facebook.com/). Eind 2017 waren er structureel 73 volgers. Het veruit best bekeken bericht (1127 maal) was dat over het archiefje van de Stichting Bewonersgroepen Dorpscentrum Driebergen-Rijsenburg (1984-2005). De digitale Nieuwsbrief is in 2017 vier keer aan 468 belangstellenden toegestuurd.

28

²⁸ Ria van der Eerden houdt op Open Monumentendag 2017 een lezing in de villa Mariënhove

29

²⁹ Verzetsvrouw Loek Caspers tijdens haar toespraak op 4 mei in de Grote Kerk in Wijk bij Duurstede

³⁰ Het RHC was met een boekenkraam present op de Brocante in april 2017 op Kasteel Duurstede

30

Kerncijfers, bestuurders, medewerkers en vrijwilligers

Totaal collectie eind 2017 (in meters en aantal)	3.971 meter verdeeld over 496 archieven en collecties
Aanwinsten in 2017 (totaal in meters):	41 + 2 + 3 = 46 meter
- Archieven c.a. (in meters)	41 meter
- Beeldmateriaal (in stuks)	2826 afbeeldingen (2 meter)
- Bibliotheek c.a. (in stuks)	150 publicaties (3 meter)
Vernietigd in 2017 (totaal in meters)	10 meter
Resterende depotcapaciteit (in meters en %)	1.503 meter (26%: 5.755 meter in totaal)
Bezoek website	551.597 bezoeken
Bezoek studiezaal	994 bezoeken door 300 bezoekers
Geraadpleegde stukken	4.615
Uitgeleende stukken aan gemeenten en derden	785
Nieuwe en aangevulde toegangen in 2017	42
Archieven en collecties zonder toegang	45 of 9% (totaal: 496, met THA's en bibliotheken)
Nadere toegangen, gemaakt of aangevuld in 2017	146 (totaal: 1229)
Toegevoegd aan de beeldbank in 2017	4.770 afbeeldingen (totaal: 17.780)
Toegevoegd aan de bibliotheek in 2017	2.500 titels (totaal: 6.820)
Aantal medewerkers	8 (6 fte)
Aantal vrijwilligers en uren/werkdagen	32 (7.218 uur of 902 werkdagen)

Het bestuur van het RHC Zuidoost Utrecht bestond in 2017 uit:

Dhr. Frits Naafs (voorzitter t/m 25-9-2017)
Dhr. Wouter de Jong (vice-voorzitter)
Dhr. Wim Groeneweg
Mw. Erika Spil
Dhr. Hans Nijhof (vanaf 26-9-2017)
Dhr. Hans van der Pas
Dhr. Tjapko Poppens (voorzitter vanaf 26-9-2017)
Mw. Irmgard Broos (adviseur provincie).

Het bestuur van de Vriendenstichting van het RHC bestond in 2017 uit:

Dhr. Guus Swillens (voorzitter)
Mw. Jeannette van Altendijk (secretaris)
Dhr. Ad van Bommel (vice-voorzitter en penningmeester)
Dhr. Jan van Bergen
Dhr. Kees van Schaik
Dhr. Klaas de Zwaan.

Medewerkers van het RHC in 2017 waren:

Mw. Ria van der Eerden-Vonk (directeur-archivaris);
Dhr. Hein Merkelbach (archiefinspecteur);
Dhr. Herman Postema (projectleider archieven);
Mw. Els Elenbaas-Bunschoten (projectleider digitalisering);
Dhr. Eddy Hinders (medewerker inventarisatie);
Dhr. Dirk Ruiters (medewerker inventarisatie);
Mw. Lia Verheij-Smits (medewerker atlas en bibliotheek);
Mw. Marijke Hartog (studiezaalmedewerker).
Bovendien was dhr. Otto Wttewaall werkzaam bij het RHC vanuit de gemeente Houten.

Als vrijwilligers en stagiair(e)s werkten in 2017 voor het RHC:

Dhr. Ton van Alphen, dhr. Ad van Bommel, dhr. Kees Broekman, dhr. Steven Brouwer (stagiair), dhr. Willem Donselaar, mw. Els Elenbaas-Bunschoten, mw. Emmy Görts-van Laere, dhr. Frans Gunther, dhr. Rinus van de Heijkant, dhr. Bert Homburg, dhr. Piet Hovestad, dhr. Johan van Impelen, dhr. Piet van Iperen, dhr. Ad de Jong, dhr. Marcel Kemp, dhr. Wim en mw. Ida Kemperman, dhr. Tom Koch, dhr. Ben van Laar, dhr. Hans van der Linden, dhr. Henk Meijer, mw. Pien van Minnen, dhr. Gerrit van Nieuwenhuizen, mw. Norma Mulder-Mulder, dhr. Lucas Oosterwijk (tevens stagiair), dhr. Herman Postema, dhr. Gijs van Roekel, dhr. Tiny de Rooy, mw. Annemieke Rijnke (tevens stagiaire), dhr. Leo Schoonhoven, dhr. Aernout Tenhaeff, mw. Els Verhaar, dhr. George Willemsen, mw. Lucia Wttewaall, dhr. Dick Zumbrink.